

Doğma, canım-varlığım qədər
sevdiyim Azərbaycanım
mənim qibləgahımdır

İlham Əliyev

Qəzet 1921-ci
ildən çıxır

ŞƏRQ qapısı

Təsisçi: Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi və Nazirlər Kabineti

Sayı: 175 (21.585)

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

www.serqqapisi.az

20 sentyabr 2016-cı il, çərşənbə axşamı

Qiyməti 20 qəpik

Rəsmi xronika

Sentyabrın 19-da Bakıda Heydər Əliyev adına neft emalı zavodunun yenidən qurulması layihəsi çərçivəsində yeni bitum istehsalı qurğusunun təməlqoyma mərasimi olub.

SOCAR-ın prezidenti Rövnəq Abdullayev Prezident İlham Əliyevə yeni bitum istehsalı qurğusunun inşası və Heydər Əliyev adına neft emalı zavodunda aparılacaq yenidənqurma layihəsi çərçivəsində görüləcək işlər barədə ətraflı məlumat verib. Qeyd edilib ki, Heydər Əliyev adına neft emalı zavodunda inşa ediləcək yeni bitum istehsalı qurğusunun illik istehsal gücü 400 min ton olacaq. Bu qurğuda "EN 40/60" markalı yol bitumu istehsal ediləcək və qurğunun 2018-ci ilin ortalarında istismara veriləcəyi gözlənilir.

Prezident İlham Əliyev Heydər Əliyev adına neft emalı zavodunun yenidən qurulması layihəsi çərçivəsində yeni bitum istehsalı qurğusunun təməlini qoyub.

Dövlətimizin başçısına məlumat verilib ki, son vaxtlarda 80-dən çox müasir texnika alınaraq ölkəyə gətirilib. Müxtəlif texnoloji nəqliyyat vasitələrindən, traktor-maşın mexanizmlərindən və stasionar güc aqreqatlarından ibarət olan bu avadanlıqlar neft və qazın hasilatının sabit saxlanması, quyuların yeraltı əsaslı və cari təmirinə geniş imkanlar yaradır, onlar uğurla sınaqdan çıxarılıb.

Zavodun kollektivi ilə görüşən Prezident İlham Əliyev çıxış edib.

T.E.Həsənovun Naxçıvan Muxtar Respublikası ədliyyə nazirinin müavini-Penitensiar Xidmətin rəisi təyin edilməsi haqqında

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin Sərəncamı

Naxçıvan Muxtar Respublikası Konstitusiyasının 5-ci maddəsinin II hissəsinin 22-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

Tofiq Etibar oğlu Həsənov Naxçıvan Muxtar Respublikası ədliyyə nazirinin müavini-Penitensiar Xidmətin rəisi təyin edilsin.

Naxçıvan Muxtar Respublikası
Ali Məclisinin Sədri

Vasif TALİBOV

Naxçıvan şəhəri, 19 sentyabr 2016-cı il

Yeni yaşayış binasının inşası davam etdirilir

Naxçıvan Muxtar Respublikasının hərtərəfli inkişafı bütün sahələri əhatə edir. Son illərdə nəzərəçarpan dəyişikliklərdən biri də muxtar respublikanın şəhər və qəsəbələrindəki yaşayış binalarının yenidən qurulması və yeni yaşayış komplekslərinin yaradılmasıdır.

Paytaxt Naxçıvan şəhəri də ildən-ilə dəyişir, yeni tikililər, abadlaşan küçə və prospektlər şəhərin simasına məxsusi gözəllik gətirir. Naxçıvan şəhərinin ən gözəl ünvanı olan Heydər Əliyev prospekti isə son dövrlərdə fərqli memarlıq quruluşuna xas yeni ünvanları ilə diqqəti cəlb edir. Belə obyektlərdən biri də hazırda inşası davam etdirilən zirzəmi ilə birlikdə səkkizmərtəbəli yaşayış binasıdır. Bina 2015-ci ilin may ayında qoyulub. Naxçıvan Şəhər Abadlıq və Təmir-Tikinti İdarəsinin inşaatçıları tərəfindən ötən dövrdə binada hörgü işləri başa çatdırılıb, dam örtüyü vurulub, daxildə suvaq işləri yekunlaşdırılıb. Hazırda binanın fasadı üzlük travertin daşla üzlənir. Yaşayış binası hazır olduqdan sonra zirzəmi hissədə 210 kvadratmetrik anbar və foye yerləşəcək. Birinci mərtəbədə isə mağazalar fəaliyyət göstərəcək. Digər mərtəbələrin hər birində isə bir mənzil yerləşməklə bina 6 mənzilli olacaq. 220 kvadratmetrik mənzillərin hər birində üç yataq otağı, bir salon, foye və mətbəx yerləşəcək. Müasir üslubda inşa edilən binada hər mənzilin üç eyvanı olacaq.

Qeyd edək ki, milli memarlıq ənənələrinin müxtəlif elementlərini özündə əks etdirən bina Naxçıvan şəhərinə xüsusi gözəllik verəcək.

Xəbərlər şöbəsi

Heydər Əliyev Muzeyini ziyarət edənlərin sayı on bir min nəfərdən çox olub

Bu ilin 8 ayında Naxçıvan şəhərindəki Heydər Əliyev Muzeyini ziyarət edənlərin sayı 11 min 550 nəfərdən çox olub. Bunlardan 1531-i 23 xarici ölkədən gələn vətəndaşlardır.

Muzeydəki 4 min 617 eksponatın hər biri ayrı-ayrılıqda elmi-tədqiqat mövzudur. Muzeyin kitabxana

fondunda 589 adda 1202 kitab var. Azərbaycanın müasir dövlətçilik tarixi və ümummilliyet liderinin siyasi

irsi ilə maraqlanan hər kəs Heydər Əliyev Muzeyinə üz tutur, tədqiqatçılar burada elmi axtarışlar üçün dəyərli məlumatlar əldə edirlər.

Yanvar-iyul aylarında muxtar respublikada fəaliyyət göstərən ali və orta ixtisas təhsili məktəblərinin tələbələrinin, həmçinin orta məktəblərin şagirdlərinin iştirakı ilə muzeydə 72 açıq dərslər keçilib. Ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi irsinin təbliği məqsədilə keçilən açıq dərslərdən sonra iştirakçılar muzeyin ekspozisiyası ilə də tanış olublar.

Bu dövrdə Heydər Əliyev Muzeyinə 445 ekskursiya təşkil olunub. Muzeyin internet sahifəsini isə 33 min 88 nəfər ziyarət edib.

Xəbərlər şöbəsi

Naxçıvanda mədəni-kütləvi tədbirlərin əhatə dairəsi genişlənir

Muxtar respublikada mədəni-kütləvi tədbirlərin keçirilməsi avqust ayında da diqqətdə saxlanılmış, kitabxanaların və muzeylərin fəaliyyətinə diqqət artırılmışdır. Ordubad rayonunda kitabxana işi ilə bağlı zona müşavirəsi keçirilmişdir.

Ötən ay kitabxanalarda, ümumilikdə, 41 tədbir və 19 sərgi keçirilmiş, kitabxanalara 42 adda 44 nüsxə çap məmulatı paylanmış, yeni oxucu sayı 161 nəfər, oxucu gəlişi 4896 nəfər, kitab verilişi 23 min 576 ədəd olmuşdur. Ötən ay muxtar respublikadakı muzeyləri 4695 xarici ölkə vətəndaşı olmaqla, ümumilikdə, 24 min 172 tamaşaçı ziyarət etmişdir. Bu dövrdə muzey fondlarının yeni eksponatlarla zənginləşdirilməsi sahəsində də işlər görülmüş, muzey fondlarına 302 ədəd eksponat daxil edilmişdir. Muzey bələdçilərinin peşə biliklərinin artırılması, təcrübə mübadiləsinin aparılması məqsədilə Dövlət Bayrağı Muzeyində seminar-trening keçirilmiş, "Əlincəqala" Tarix-Mədəniyyət və Bəhrüz Kəngərli muzeylərinin bukletləri hazırlanaraq nəşr

olunmuşdur. Bununla yanaşı, Şahbuz, Culfa, Şərur, Kəngərli Rayon Tarix-Diyarşünaslıq muzeylərində və Naxçıvan Dövlət Tarix Muzeyində 60-dan çox eksponatın üzərində yazılar, eləcə də Gəmiqaya Tarix Bədii Qoruğunun ərazisində 1290 qayaüstü təsvir öyrənilərək qısa təsvirləri hazırlanmışdır.

Əhalinin yay istirahətinin təşkili istiqamətində işlər davam etdirilmiş, Bəhrüz Kəngərli adına Rəssamlar Parkında Naxçıvan Dövlət Filarmoniyasının Mahni və Rəqs Ansamblının, Möminə xatın türbəsinin qarşısında Naxçıvan Dövlət Filarmoniyasının Estrada Orkestrinin konsertləri olmuş, Kəngərli rayonunda "Xalq yaradıcılığı günü" keçirilmişdir. "Naxçıvanqala" Tarix-Memarlıq Muzey Kompleksində keçirilən "Çörək" festivalında isə

Naxçıvana məxsus çörək növlərinin hazırlanması və sərqi-satışı təşkil edilmişdir. "Tətbiqi sənət və rəsm əsərləri, tarix və mədəniyyətimizlə bağlı müxtəlif növ çap məhsullarının satış mərkəzi"ndə isə 42 adda 112 ədəd əl işi satılmışdır.

Muxtar respublikanın turizm potensialının öyrənilməsi və təbliği sahəsində işlər də davam etdirilmişdir. Naxçıvan Turizm İnformasiya Mərkəzi tərəfindən "Facebook" sosial şəbəkəsində 165 məlumat, "Youtube" videportalında isə 57 videoçarx yerləşdirilmiş, mərkəzdə olan 97 xarici ölkə vətəndaşının müraciəti cavablandırılmışdır. Mərkəzin "Facebook" sosial şəbəkəsindəki sahifəsinə 10 min 154, "Youtube" videportalındakı sahifəsinə 8475 baxış olmuşdur. Mərkəzin saytında turist qəbul edən 37 kənd evi haqqında məlumat da yerləşdirilmişdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası
Mədəniyyət və Turizm
Nazirliyinin mətbuat xidməti

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Komitəsi tərəfindən avqust ayında payız suvarma mövsümünə hazırlıqla əlaqədar tədbirlər görülmüş, 4,7 kilometr magistral kanal, 44 kilometr ara arxları, 2,13 kilometr kollektor liddən təmizlənmişdir. Yaşayış məntəqələrini və əkin sahələrini sel sularının zərərli təsirdən qorumaq məqsədilə 2,64 kilometr məsafədə selə qarşı istiqamətləndirici bənd salınmışdır.

Mütərəqqi suvarma metodlarının tətbiqi sahəsində görülən tədbirlər ötən ay da davam etdirilmişdir. Kəngərli rayonunun Böyükdüz və Xok kəndlərinin ərazisini əhatə

Muxtar respublikada payız suvarma mövsümünə hazırlıq görülür

edən 107 hektar sahədə qapalı suvarma şəbəkəsi tikilmiş, müxtəlif diametrlə borularla 2380 metr boru xətti quraşdırılmışdır. Babək rayonunun Kültəpə kəndinin torpaq sahələrinin suvarma suyu ilə təminatını yaxşılaşdırmaq üçün görülən işlər isə davam etdirilir. Bundan başqa, Şahbuz rayonunun Kükü kəndindəki "Qanlı göl" su anbarının suburaxıcı qülləsində əsaslı təmir işlərinə başlanmışdır.

Muxtar respublikanın müxtəlif yaşayış məntəqələrində avqust ayında 2,8 kilometr yeni içməli su xətti

çəkilmiş, 6 kəhrizdə təmir-bərpa işləri davam etdirilmişdir. Həmçinin suvarma və içməli su mənbəyi kimi istifadə olunan 79 subartezian

quyusunda təmir işləri aparılmış, Şərur rayonunun Qarxun kəndində 1 ədəd yeni subartezian quyusu qazılaraq istismara verilmişdir. "Su Təchizatı və Kanalizasiya İnvestisiya Proqramı" layihəsi çərçivəsində Babək rayonunun Şıxmahmud kəndində müxtəlif diametrlə borularla 2660 metr kanalizasiya və 7014 metr su xətti çəkilmişdir. Ordubad şəhərində isə müxtəlif diametrlə borularla 275 metr su və 2117 metr kanalizasiya xətti çəkilmişdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası
Dövlət Meliorasiya və Su
Təsərrüfatı Komitəsinin
mətbuat xidməti

Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə işlənib hazırlanmış yeni neft strategiyasının təməli sayılan “Əsrin müqaviləsi”nin imzalanmasından 22 il ötür. “Əsrin müqaviləsi” Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi öz sərəvətlərinə sahib çıxmaq, milli mənafeələrini, iqtisadi və strateji maraqlarını müdafiə etmək əzmində olduğunu təsdiqləyən tarixi sənəddir. Ulu öndər Heydər Əliyev diühasının məhsulu olan uğurlu neft strategiyasının həyata keçirilməsi nəticəsində artan neft gəlirləri əsasında yaradılmış möhkəm maliyyə-iqtisadi baza qeyri-neft sektorunun dinamik inkişafına da təkan vermişdir. Bu gün Azərbaycanın enerji siyasəti regional müstəvidən çıxaraq qlobal müstəviyə yüksəlmişdir. Azərbaycan neft-qaz ixrac edən ölkə kimi dünya birliyi üçün etibarlı tərəfdaş, enerji təhlükəsizliyi məsələlərində isə fəal subyektə çevrilmişdir.

Azərbaycanda neft hasilatı 150 illik tarixə malik olsa da, xalqımız yalnız XX əsrin sonlarında, müstəqillik qazandıqdan sonra bu sərəvətdən bəhrələnmək imkanı əldə etmişdir. Bu imkanı isə ulu öndər Heydər Əliyev reallığa çevirmişdir. Hələ Sovetlər Birliyi dövründə Azərbaycana rəhbər seçildiyi ilk günlərdən başlayaraq neft sənayesinin inkişafına xüsusi diqqət göstərən uzaqgörən lider respublikamızda nəhəng neft infrastrukturunu formalaşdırmaqla gələcək neft strategiyasının əsasını qoymuşdur. Buna görədir ki, XX əsrin 70-80-ci illəri Azərbaycan neft sənayesinin sürətli inkişaf dövrü kimi tarixə düşmüşdür. Həmin illərdə dəniz yataqlarının işlənilməsi üçün qazma qurğuları, suda tikinti işlərini aparmaq üçün xüsusi gəmilər, texnika və avadanlıq alınmış, Bakı Dərin Dəniz Özülləri Zavodu kimi nəhəng strateji istehsalat qurğusu tikilmişdir. Bununla yanaşı, neft emalı, neft-kimya sənayesi və neft maşınqayırmasının inkişafında böyük irəliləyişlər olmuşdur.

Xəzərdə planlı surətdə geoloji-kəşfiyyat işlərinin təşkili və həyata keçirilməsi də ulu öndərin misilsiz tarixi xidmətlərindəndir. Bu gün qətiyyətlə demək olar ki, həmin illərdə iqtisadiyyatın bütün sahələrində olduğu kimi, neft sənayesində də ümummilli liderimizin gördüyü işlər onun gələcəyə hesablanmış planlarının – Azərbaycanı müstəqil dövlətə, iqtisadiyyatımızı qlobal layihələrə və xalqımızı rifaha doğru aparmaq niyyətinin əsasını təşkil edirdi.

Məhz həmin dövrdə böyük uzaqgörənliklə yaradılan neft infrastrukturunu, kəşf edilən yataqlar 20-25 il sonra müstəqil Azərbaycanın gələcəyi üçün əvəzsiz əhəmiyyəti olan neft müqavilələrinin imzalanmasında baza rolunu oynadı. Eyni zamanda danılmaz həqiqətdir ki, yenidən müstəqillik əldə etmiş, iqtisadiyyatı böhran içində olan, müharibə şəraitində yaşayan bir ölkənin aparıcı dövlətlərin diqqətini belə bir nəhəng layihəyə cəlb edə bilməsi beynəlxalq aləmdə Heydər Əliyev şəxsiyyətinə böyük hörmətin və dahi şəxsiyyətin parlaq diplomatiyasının nəticəsi idi.

1993-cü ildə Azərbaycanda ikinci dəfə ali hakimiyyətə qayıdan ulu öndərimizin xilaskarlıq missiyasının əsas hədəflərindən biri də o zaman qədərki kaos və anarxiya mühitində məhv olmuş iqtisadiyyatı yenidən canlandırmaq, insanları düşər olduqları maddi çətinliklərdən xilas etmək idi. Azərbaycanın öz müstəqilliyini qoruyub saxlamaq və müstəqil iqtisadi siyasət yeritmək üçün lazımlı iqtisadi və hərbi güc qədər ağıl və zəkaya, cəsarət və iradəyə də ehtiyacı var idi. Qarşıda ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyini zəmanət altına almaq, uzunmüddətli iqtisadi və sosial inkişaf strategiyasını işləyib hazırlamaq və Azərbaycan neftinin dünya bazarına nəql olunması üçün yeni ixrac marşrutları üzrə tərəfdaşlar tapmaq kimi təleyüklü vəzifələr dayanırdı.

Müasir Azərbaycanın iqtisadi inkişafında, onun dünya müstəvisində öz sözünü deyə bi-

“Əsrin müqaviləsi” Azərbaycanın iqtisadi müstəqilliyinin, sürətli sosial-iqtisadi inkişafının əsasını qoymuşdur

ləkək bir güc əldə etməsində mühüm rolə malik “Əsrin müqaviləsi”ni reallaşdırmaq bu baxımdan çox böyük cəsarət, təcrübə və qətiyyət tələb edirdi. O dövrdə bütün təzyiqlərə baxmayaraq, reallaşdırılan bu böyük layihənin gələcəyini ulu öndər Heydər Əliyev hamıdan yaxşı görür, bu istiqamətdə mühüm tədbirlər həyata keçirirdi. 1994-cü ilin 20 sentyabrında XX əsrin ən böyük iqtisadi layihələrindən olan, tarixi, siyasi və beynəlxalq əhəmiyyətinə görə “Əsrin müqaviləsi” adı ilə bütün dünyada məşhurlaşan sazişin imzalanması və onun gerçəkləşməsi Azərbaycanı davamlı inkişaf yoluna çıxardı. Ümummilli liderimizin gərgin əməyi sayəsində Azərbaycanın Xəzər sektorunda yerləşən “Azəri”, “Çıraq”, “Günəşli” neft yataqlarının birgə istifadəsini nəzərdə tutan bu kontrakt dünyada məşhur olan bir çox neft şirkətləri ilə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti arasında 30 il müddətinə imzalanmışdır.

“Əsrin müqaviləsi” düzgün siyasətin, gərgin əməyin bəhrəsi idi. Uzun sürən danışıqların müvəffəqiyyətlə yekunlaşmasında o zaman Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin vitse-prezidenti vəzifəsində çalışan cənab İlham Əliyevin misilsiz xidmətləri olmuşdur. Həmin dövrdə bəzi transmilli neft şirkətləri Azərbaycanın düşüdüğü çətin durumdan istifadə edərək neft kontraktlarını öz mənafeələrinə uyğun imzalamaya çalışır, ölkə üçün qəbul edilməz şərtlər irəli sürür, neft istehsalına Xəzərin statusu müəyyənləşdikdən sonra başlanılması şərtini qoyurdular. Lakin bu, Azərbaycanın siyasi və iqtisadi maraqlarına uyğun deyildi. Həmin vaxt Dövlət Neft Şirkətinin vitse-prezidenti kimi cənab İlham Əliyev iri neft korporasiyalarının rəhbərləri ilə çoxsaylı görüşlər keçirmiş, xalqımızın milli maraqlarına uyğun müqavilənin imzalanması üçün gərgin əmək sərf etmişdir.

Tarixi neft sazişi 1994-cü ilin dekabrında Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisində ratifikasiya olunaraq qüvvəyə minmişdir. Bununla da, yeni neft strategiyası və doktrinasının uğurla həyata keçirilməsinə start verilmişdir. Dərin bir inam və uzaqgörənliklə işlənilib hazırlanan bu böyük layihə özünü tamamilə doğrultmuş, təkcə iqtisadi nəticələrinə görə deyil, həm siyasi, həm də sosial rifah məlahizələri baxımından əsl təməl rolunu oynamışdır.

“Əsrin müqaviləsi”nin imzalanması ilə Xəzər dənizi hövzəsində və bütün postsovet məkanında beynəlxalq əməkdaşlığın bünövrəsi qoyulmuşdur. Bu saziş regionda digər qlobal layihələrin gerçəkləşdirilməsi üçün də imkan yaratmış, Xəzərdə maraqları təmin olunmuş bir çox aparıcı Qərb dövlətlərinin Azərbaycanla

bütün sahələrdə genişmiqyaslı əməkdaşlığa marağını artırmış, beynəlxalq maliyyə qurumları ilə münasibətlərdə keyfiyyətə tamamilə yeni bir mərhələnin əsasını qoymuşdur. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin dediyi kimi: **“Əsrin müqaviləsi” məhz Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin əldə olunmasından irəli gəlmiş tarixi hadisədir. Biz sübut etdik ki, Azərbaycan etibarlı tərəfdaşdır. Biz sübut etdik ki, Azərbaycan xarici sərmayənin gəlməsi və istifadə olunması üçün burada bütün imkanlar yaradılıb. Biz sübut etdik ki, Azərbaycana gələn hər bir iş adamı, şirkət, vətəndaş burada azad, sərbəst, rahat işləyə və yaşaya bilər. Biz bu müqaviləni imzaladıq və sübut etdik ki, Azərbaycan xalqının milli mənafeələri üçün çaldırığı və ona görə də bu cür nailiyyətləri əldə etməyə qadirik”**.

“Əsrin müqaviləsi”nin mühüm tərkib hissələrindən birini də xarici şirkətlərlə birlikdə hasil olunan neftin nəqlini və xarici bazarlara ixracını təmin edəcək çoxvariantlı boru nəqliyyat infrastrukturunun yaradılması təşkil edir. “Əsrin müqaviləsi” imzalandıqdan cəmi üç il sonra (1997-ci il) ilk neft hasil olunmuş, beş il sonra (1999-cu il) isə mənfəət nefti ixrac olunmağa başlanmışdır. Bundan sonra qarşıda duran əsas vəzifələrdən biri, həm də ən mühümü çıxarılan nefti xarici bazarlara çatdırmaq üçün neft kəmərlərinin inşası idi. Məlum olduğu kimi, müqavilə imzalanarkən bu məsələ ətrafında gedən müzakirələr zamanı xam neftin ixracı üçün ilkin olaraq Bakı-Novorossiysk və Bakı-Supsa boru kəmərləri marşrutları seçilmişdi. Buna baxmayaraq, gələcəkdə neft hasilatının artması ilə əlaqədar əsas ixrac boru kəmərinə ehtiyac duyulurdu. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev bu məsələdə qətiyyət nümayiş etdirərək Azərbaycan neftini Aralıq dənizi vasitəsilə dünya bazarlarına çıxaracaq Bakı-Tbilisi-Ceyhan boru kəməri ideyasını irəli sürmüşdür. Bu ideyanı qəbul etmək istəməyən bəzi qüvvələrin cəhdlərinə baxmayaraq, dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin səyi nəticəsində bu layihə həyata vəsiqə almışdır. Belə ki, ATƏT-in 1999-cu il noyabr ayının 18-də İstanbul şəhərində keçirilən sammiti zamanı Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac boru kəmərinin çəkilişi ilə bağlı bəyannamə imzalanmışdır.

Beləliklə də, “Üç dənizin əfsanəsi” adlandırılan və minilliyin ən böyük neft ixrac marşrutlarından sayılan Bakı-Tbilisi-Ceyhan layihəsinin reallığa çevrilməsi üçün hüquqi baza yaradılmışdır. 2005-ci ilin aprel ayında tikinti işləri yekunlaşdırılmışdır. Həmin il may ayının 25-də Səngəçal terminalında xam neftin əsas ixrac boru kəmərinə vurulması ilə bağlı rəsmi tədbir keçirilmişdir. 2006-cı il

mayın 28-də Azərbaycan nefti Ceyhan limanına çatmışdır. İyulun 4-də isə neftlə yüklənmiş ilk tanker buradan yola salınmışdır. 2006-cı il iyulun 13-də Türkiyənin Ceyhan şəhərində XXI əsrin ən böyük enerji layihəsi olan Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac boru kəmərinin təntənəli açılış mərasimi keçirilmişdir.

Bakı-Tbilisi-Ceyhan layihəsinin reallaşması xalqımızın böyük oğlu Heydər Əliyevin neft strategiyasının ikinci böyük təntənəsi idi. “Əsrin müqaviləsi” Azərbaycanın iqtisadi və siyasi müstəqilliyinin möhkəm daşına çevrilməklə azad iqtisadi mexanizmlərin tətbiqini, dünya iqtisadiyyatına dinamik inteqrasiyanı təmin edərək ölkəmizin inkişafında müstəsna əhəmiyyətə malik olmuşdur. Neftdən gələn gəlirlər sayəsində maliyyələşən daxili investisiyaların artımı hesabına iqtisadiyyatda tarazlı inkişaf təmin edilmiş, yüz minlərlə yeni iş yerləri açılmışdır. Ölkəmizin ilbəil artan büdcə gəlirləri sosial sahələrin inkişafına imkan vermişdir. Təhsilə və səhiyyəyə, eləcə də cəmiyyət

həyatının digər sahələrinə yönəldilən vəsaitlər neft gəlirlərindən səmərali istifadənin göstəriciləridir. Artıq ölkəmiz region dövlətləri arasında istər iqtisadi, istər siyasi, istərsə də hərbi cəhətdən qüdrətli dövlətə çevrilmişdir.

Müstəqil Azərbaycanın yüksəliş prosesinin tərkib hissəsi olan neft strategiyası xalqımızın yaşayış səviyyəsinin yüksəlməsinə hesablanmışdır. Prezident İlham Əliyev bu barədə demişdir: **“Əsrin müqaviləsi” imzalanmasaydı, təbii ki, Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri inşa olunmazdı, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəməri çəkilməzdi və bu gün biz “Şahdəniz” yatağından qaz hasilatına nail ola bilməzdik. Böyük maraq doğuran TANAP, TAP, “Cənub” qaz dəhlizi ilə bağlı müzakirələr aparılmazdı. İndi Azərbaycanın enerji inkişafına istənilən nöqtəyi-nəzərdən yanaşsana, görürük ki, neft və qaz ölkə əhalisinin rifahına xidmət edir. Bu təbii sərəvətlərdən əldə olunan gəlir ədalətlə bölünür ki, bu da əhalinin sosial müdafiəsinin etibarlı təminatı üçün başlıca amildir... Azərbaycan nefti, Azərbaycanın təbii sərəvətləri Azərbaycan xalqının xidmətindədir və bu əsas məqsəddir”**.

Bu gün ölkəmizin dinamik sosial-iqtisadi inkişafı, bu inkişaf tempinə görə böyük uğurlar qazanması, öz milli maraqlarını müvəffəqiyyətlə təmin etməyə qadir bir dövlət kimi müstəqil siyasət yürüdə bilməsi, iri layihələrin reallaşdırılması, büdcə gəlirlərinin ildən-ilə əhəmiyyətli dərəcədə artması ulu öndər Heydər Əliyevin böyük uzaqgörənliklə əsasını qoyduğu neft strategiyası sayəsində mümkün olmuşdur.

Ölkəmizdə, eləcə də onun ayrılmaz tərkib hissəsi olan Naxçıvan Muxtar Respublikasında həyata keçirilən möhtəşəm quruculuq tədbirləri də ulu öndərin neft strategiyasının uğurla davam etdirilməsinin nəticəsidir. Muxtar respublikada həyata keçirilən ardıcıl islahatlar bu qədim diyarın sosial-iqtisadi mənzərəsini kökündən dəyişmiş, iqtisadi və sosial sahələrdə baş verən dəyişiklikləri xarakterizə edən makroiqtisadi göstəricilər ilbəil yüksəlmişdir. Son illər muxtar respublikada müasir infrastruktur qurulmuş, yeni müəssisələr yaradılmış, iş yerləri açılmış, iqtisadi potensial gücləndirilmiş, quruculuq işləri geniş vüsət almışdır. Muxtar respublikada ərzaq və enerji təhlükəsizliyi tam təmin olunmuşdur. Yeni elektrik stansiyalarının istifadəyə verilməsi, təbii qazla təminat insanların rahatlığına xidmət etməklə yanaşı, həm də iqtisadiyyatın kompleks inkişafına səbəb olmuşdur. Təbii ki, əldə olunan bu sosial-iqtisadi yüksəliş düzgün idarəetmənin nəticəsi olmaqla yanaşı, həm də “Əsrin müqaviləsi”ndən başlanan inkişaf yolunun bəhrələridir.

“Şərq qapısı”

Muxtar respublikada sosial qayğıya ehtiyacı olanlar diqqət mərkəzindədir

Naxçıvan Muxtar Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi avqust ayında işaxtaran və işsiz vətəndaşların münasib işlə təmin olunması məqsədilə aktiv məşğulluq tədbirlərinin davam etdirmişdir. Bu dövrdə 213 nəfər məşğulluq xidməti orqanlarında qeydiyyata olan vakant iş yerlərinə göndərilmiş, 27 nəfər müvafiq peşə kurslarına, 40 nəfər haqqıödənilən ictimai işlərə cəlb edilmiş, 5 nəfər isə kəndlərdə xidmət mərkəzlərində

müvafiq işlə təmin olunmuşdur. İşlə təmin olunan, ictimai işlərə və peşə kurslarına cəlb olunanlardan 11-i məhdud fiziki imkanlı, 5-i hərbi xidmətdən yeni tərxis olunan şəxslərdir. Bu dövrdə qeyri-formal məşğulluğun qarşısının alınması, işə götürülən şəxslərlə əmək müqaviləsinin bağlanması, onlara verilən əməkhaqqının reallığı əks etdirməsi ilə bağlı 55 obyektə yoxlama aparılmışdır. Naxçıvan Regional Peşə Tədris Mərkəzində isə əmək baza-

rının tələbləri nəzərə alınaraq müxtəlif peşə sahələri üzrə kurslar təşkil olunmuşdur.

Muxtar respublikada sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların cəmiyyətə və təhsilə inteqrasiyası diqqət mərkəzində saxlanılır. Bu məqsədlə Məhdud Fiziki İmkanlılar üçün Naxçıvan Regional İnformasiya Mərkəzində bu kateqoriyadan olan uşaqların müasir informasiya texnologiyalarından istifadə sahəsində biliklərinin artırılması üzrə məşğə-

lələrin təşkili, müxtəlif sosial xidmətlərin göstərilməsi davam etdirilmişdir. Təlimlərə, ümumilikdə, 124 uşaq cəlb olunmuşdur.

Avqust ayında tənha yaşayan və başqasının yardımına ehtiyacı olan 452 ahi və fiziki imkanları məhdud şəxslərə evlərində, həmçinin 16 nəfərə Ahılər evində stasionar sosial xidmət göstərilmiş, Naxçıvan Əlillərin Bərpa Mərkəzində sağlamlıq imkanları məhdud 20 şəxsin, Naxçıvan Uşaq Bərpa Mərkəzində sağlamlıq imkanları məhdud 43 uşağın müalicəsi təşkil edilmiş, eyni zamanda 31 nəfərə sanatoriya və pən-

sionatlara göndəriş verilmiş, 13 nəfər texniki reabilitasiya vasitəsi ilə təmin olunmuş, 1 nəfərin sosial məişət şəraitinin yaxşılaşmasına, 3 nəfərin respublika daxilində müalicəsinə maddi köməklik göstərilmişdir. Sosial qayğıya ehtiyacı olan 4 nəfər Azərbaycan Vətən Müharibəsi iştirakçısına yeni mənzillər və Azərbaycan Vətən Müharibəsi iştirakçısı olan 2 nəfərə isə “NAZ Lifan-320” markalı minik avtomobilləri təqdim edilmişdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin mətbuat xidməti

Nümunəvi təhsil ocağının uğurları artır

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev doğma Naxçıvan haqqında daim düşündür və deyirdi: **“İstəyirəm ki, mənim arzum, istəklərim, Azərbaycan dövləti haqqında, müstəqil Azərbaycanın gələcəyi haqqında və Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi olan Naxçıvan haqqında planlarım, arzularım yerinə yetirilsin”.** Bu gün hər bir naxçıvanlı böyük fəxr hissi ilə deyə bilər ki, dahi rəhbərin arzu və istəkləri bu qədim diyarda sonsuz məhəbbətlə həyata keçirilib və keçirilməkdədir. Odur ki hər bir naxçıvanlı belə məmləkətdə yaşamaqdan, yaratmaqdan qürur hissi duyur. Belə hissələri fəxrli ulu öndərin adını daşdığı məktəbin kollektivi də yaşayır. Bir qədər geriə qayıdaq.

2004-cü il sentyabrın 2-si. Muxtar respublika sakinlərinin yaddaşında uzun müddət yaşayacaq unudulmaz bir tarix. Həmin gün Naxçıvan şəhərində müstəqil Azərbaycanın memarı və qurucusu, ulu öndər Heydər Əliyevin adını daşıyan təhsil ocağının möhtəşəm binası istifadəyə verildi. Bu, sadəcə, bir məktəb binasının istifadəyə verilməsi deyildi, ümummilli liderimizin təşəbbüsü ilə tikilən və onun adına ucaldılan bir abidənin açılışı idi. Açılış mərasimində iştirak edən dövlət başçısının dediyi: **“Bu məktəb çox yüksək səviyyədə tikilmiş və ən müasir dünya standartlarına cavab verir. Bu həm məmarlıq baxımından gözəl bina, eyni zamanda burada yüksək səviyyədə təhsil almaq üçün hər cür şərait vardır. Bu məktəbin tikintisi xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə başlanıb. Heydər Əliyev bu məktəbin tikintisinə çox böyük diqqətlə yanaşdı, istəyirdi ki, bu təhsil ocağı Azərbaycanı bir nömrəli məktəb olsun”** tövsiyəsi pedaqoji kollektivin məsuliyyətini daha da artırır.

Bəli, 12 ildir ki, məktəbin kollektivi təhsil ocağında ölkə Prezidentinin və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin tövsiyələrinə əməl edərək milli təhsilimizin tərəqqisi naminə çalışır, müstəqil dövlətimizin gələcəyi üçün bilikli, vətənpərvər, müstəqilliyimizin keşiyində durmağı və-təndəşliq borcuna çevirən gənclər yetişdirilməsi üçün bütün imkanlarını səfərbər edir. Məktəbin müəllimləri unutmurlar ki, burada görülən hər bir iş ulu öndərin adına, Onun ideyalarına layiq olmalıdır.

12 il ərzində məktəbi yüksək qiymətlərlə bitirənlərdən fərqlənmə attestatı, qızıl və gümüş medal alan məzunlar etimadı yüksək səviyyədə doğruldular. Məktəbin 1 nəfər şagirdinin adı Naxçıvan Muxtar Respublikası Gənc İstedadlarının “Qızıl kitabı”na salınıb.

Məktəbdə hazırda 1130 şagird təhsil alır. Onların təlim-tərbiyəsi ilə 104 müəllim məşğul olur. Burada 61 sinif komplekti, 5 elektron lövhəli sinif, 57 kompüter dəsti ilə təmin olunmuş 3 kompüter otağı vardır. Keçilən dərslərdə dövlət rəmzlərinə, müstəqilliyimizə, Azərbaycan xalqının tarixinə, dilinə, adət və ənənələrinə, milli dəyərlərinə hörmət və qayğı aşılanır, şagirdlərin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi diqqət mərkəzində saxlanılır. Kollektiv çalışır ki, məktəbdə fiziki cəhətdən hazırlıqlı, bilikli, eyni zamanda Azərbaycan dövləti və xalqı qarşısında öz məsuliyyətini dərk edən, Azərbaycançılıq ideyalarına sadıq olan, müstəqil və yaradıcı düşünən gənclər yetişdirilsin. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin bu sözləri pedaqoji kollektivin de-

vizinə çevrilib: **“Bizim təhsilimizin məqsədi təkə savadlı, intellektli gənclər yetişdirmək deyil, həm də yüksək mədəniyyətli, Azərbaycan xalqının milli dəyərlərinə sadıq, vətənpərvər gənclər yetişdirməkdir. Bununla yanaşı, təhsilimizin məqsədi Azərbaycan vətəndaşını, müs-**

təqil Azərbaycan cəmiyyətinin layiqli üzvünü yetişdirməkdir”.

Məktəbin qazandıqı uğurlar belə deməyə əsas verir ki, pedaqoji kollektiv məsuliyyətini dərindən dərk edir, işini dahi rəhbərin adına layiq səviyyədə qurmağa səy göstərir. Elə bu səbəbdəndir ki, Azərbaycan Respublikası Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyasının statistik məlumatlarında Heydər Əliyev adına tam orta məktəb ölkəmizin ən yaxşı məktəbləri sırasında layiqli yerini qorumaqdadır.

Təhsil müəssisəsində şagirdlərin ideya-siyasi tərbiyəsinə, müasir düşüncə tərzinin formalaşdırılmasına, onların milli və ümumbəşəri dəyərləri mənimsəmələrinə, vətənpərvərlik tərbiyəsinə xüsusi diqqət yetirilir. Hər il əlamətdar günlərlə bağlı yaddaqalan tədbirlər keçirilir. Məqsəd isə ondan ibarətdir ki, şagirdlər intellektual səviyyədə biliklərə yiyələnməklə yanaşı, Heydər Əliyev ideyalarına, Heydər Əliyev yoluna, dövlətimizə, müstəqilliyimizə sadıq vətəndaşlar kimi yetişsinlər. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevlə bağlı keçirilən müsabiqə-

lərdə məktəbin şagirdlərinin fəal iştirakını da xüsusi qeyd etməliyik. Hər il keçirilən müsabiqələrdə məktəb yeni uğurlara imza atır.

Məktəbdə hazırlanan elektron tədris vəsaitləri kompakt diskler şəklində muxtar respublikanın digər ümumtəhsil məktəblərinə də göndərilir. Kollektivin üzvləri ictimai-siyasi proseslərdə də öz fəallıqları ilə seçilir.

Təhsil ocağında ümummilli lider Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətinin, siyasi irsinin şagirdlərə öyrədilməsində müxtəlif metodlardan istifadə olunur. Heydər Əliyev lektoriyalarında ulu öndərin Azərbaycan xalqı üçün həyata keçirdiyi cəhanşümul tədbirlər, ümummilli liderin hər bir azərbaycanlı üçün örnək olan həyat və siyasi fəaliyyəti şagirdlərə aşılanır. Xüsusən də məktəbdə ulu öndərimizin hər kəsə örnək həyat və fəaliyyətini əks etdirən guşənin yaradılması şagirdlərin dövlətçilik və milli ideologiya ruhunda tərbiyə olunmalarına xidmət edir.

Burada yaradılmış ənənələrdən biri də məktəbin birinci sinfinə qəbul edilən şagirdlərin və XI sinfi bitirib müstəqil həyata qədəm qoyan məzunların ümummilli liderin abidəsi önündə and içmələridir. Məzunlar cari ildə məktəbin tarixinə yeni uğurlar yazıblar. Belə ki, 2015-2016-cı tədris ilində məktəbi bitirən 58 məzun ali məktəb tələbəsi adına layiq görülüb. XI^{ib} sinfi daha böyük uğura imza atıb. Belə ki, 19 məzun hamısı tələbə adını qazanıb. Onlardan 2 nəfəri 500-dən, 2 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb. Cari ildə, ümumilikdə, 500-700 intervalında bal toplayan məzunların sayı 10 nəfərə çatıb. Qeyd edək ki, bu il məktəbi bir məzun qızıl, bir məzun isə gümüş medalla bitirib. Və onlar da etimadı yüksək nəticə ilə doğruldular. Məzunlardan 2-si təhsilini Milli Aviasiya, 3-ü Sərhəd Qoşunları, biri Azərbaycan Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik akade-

miyalarında davam etdirmək imkanı qazanıblar.

Yüksək bal toplayan məzunlardan biri – Nail Əliyevlə həmsöhbət olduq. O dedi:

– Məktəbdə oxuduğum illərdən yüksək bal toplayaraq ali məktəbə qəbul olan şagirdlərə həmişə həsəd aparmışam. Belə nəticəni qazanma məna də qismət oldu. 647 bal toplayaraq Azərbaycan Dövlət Tibb Universitetinin Müalicə-profilaktika ixtisasına qəbul olundum. Uşaqlıqdan hələ bir arzusu olduğu kimi, mənim də ən böyük arzularımdan biri həkim olmaq idi. Ağxalətli insanlara hər zaman heyranlıqla baxmışam. Ancaq yüksək bal toplayaraq bu arzuma çata bilirdim. Özümə çox güvənirdim. Çünki müəllimlərimin verdiyi tapşırıqlarla yanaşı, özüm də əlavə kitablardan elmin sirlərinə yiyələnirdim. Çalışırdım ki, bilmədiyim nəşə qalmasın. İmtahanda suallarla tanış olanda düşündüm ki, çəkiydim əziyyət boşə getməyib. Çətinlik çəkmədən sualları cavablandırdım. İmtahandan çıxanda artıq bildirdim ki, arzuma çatmağa çox az qalıb. İndi tələbəyəm. Tələbəlik dövründə də yaxşı oxuyaraq müəllimlərimin etimadını doğrultmağa çalışacağam.

Yeri gəlmişkən onu da qeyd edək ki, qazanılan uğurlarda başlıca sima olan müəllimlərin əməyi layiqincə qiymətləndirilib. Məktəbdə 4 müəllim Azərbaycan Respublikasının, 4 müəllim Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əməkdar müəllimi fəxri adına layiq görülüb, 4 müəllim “Tərəqqi” medalı ilə təltif edilib, 1 müəllim “İlin ən yaxşı müəllimi” mükafatının qalibi olub.

Qazanılan uğurlar belə deməyə tam əminlik yaradır ki, Heydər Əliyev adına tam orta məktəbin kollektivi bundan sonra da ölkəmizin qabaqcıl təhsil ocaqları sırasında tutduğu yeri qoruyacaq, məktəbin məzunları daha böyük uğurlara imza atacaqlar.

✎ Fatma BABAYEVA

Naxçıvanda Milli Musiqi Günü qeyd olunub

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyev 1995-ci ildə dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəyovun anadan olduğu günün – 18 sentyabrın “Milli Musiqi Günü” kimi qeyd olunması haqqında Fərman imzalamışdır. Artıq 21 ildir ki, sentyabrın 18-i ölkəmizdə “Milli Musiqi Günü” kimi qeyd olunur.

Sentyabrın 17-də bu əlamətdar gün münasibətilə Naxçıvan şəhərindəki Cəlil Məmmədquluzadə adına Naxçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatrında tədbir keçirilmişdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının mədəniyyət və turizm naziri Natəvan Qədimova tədbirdə çıxış edərək bildirmişdir ki, dahi bəstəkarımız Üzeyir Hacıbəyov Azərbaycanın mədəniyyət tarixinə professional musiqinin banisi, görkəmli ictimai xadim, jurnalist, fitri istedad sahibi kimi daxil olub. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev Üzeyir Hacıbəyov yaradıcılığını yüksək dəyərləndirərək deyirdi: **“Xalqımızda milli dirçəliş, milli oyanış, milli özünüdərk hissələrinin formalaşmasında, inkişaf etməsində Üzeyir Hacıbəyovun əsərləri və onun bilavasitə fəaliyyəti böyük rol oynamışdır. Azərbaycanlılar – gənclər, vətəndaşlarımız məhz Üzeyir Hacıbəyovun əsərlərindən ruhlanaraq vətənimizi sevmişlər; onun musiqisini dinləyərək, onun əsərlərindən irəli gələn fikirlərin təsiri altına düşərək hiss etmişlər ki, Vətən, ölkə, millət hər bir insan üçün nə qədər əzizdir, doğmadır”.**

Qədim tarixə malik olan Azərbaycan musiqi sənətinin inkişafı ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin ölkəyə rəhbərlik etdiyi hər iki dövrdə dinamik xarakter almışdır. Ulu öndər milli musiqimizin böyük simaları

olan Üzeyir Hacıbəyov, Müslüm Maqomayev, Qara Qarayev, Fikrət Əmirov, Niyazi, Tofiq Quliyev, Arif Məlikov kimi dünya səviyyəli bəstəkarlarımızın yaradıcılıqlarını yüksək qiymətləndirmiş, Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafına böyük qayğı göstərmiş, bu sahədə ixtisaslı musiqiçi kadrların hazırlanmasına xüsusi diqqət yetirmişdir.

Qeyd olunmuşdur ki, bu gün respublikamızda ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən milli musiqi sənətimizə qayğı və diqqət uğurla davam etdirilir. Azərbaycan musiqisinin inkişafı sahəsində böyük işlər görülür və genişmiqyaslı layihələr həyata keçirilir, dünyanın müxtəlif ölkələrində Azərbaycan mədəniyyəti tanıtılır və təbliğ edilir.

Vurğulanmışdır ki, Naxçıvan Muxtar Respublikasında da milli musiqimizin inkişafına hərtərəfli dövlət qayğısı göstərilir. Muxtar respublika mədəniyyəti özünün yeni inkişaf dövrünü yaşamaqdadır. Son illər Naxçıvan şəhərində, rayon mərkəzlərində və kəndlərdə yeni musiqi məktəbləri tikilib istifadəyə verilmiş, Naxçıvan Dövlət Filarmoniyasının, Naxçıvan Dövlət Uşaq Filarmoniyasının, Naxçıvan Musiqi Kollecinin

maddi-texniki bazası gücləndirilmiş, Naxçıvan Muxtar Respublikası Bəstəkarlar Təşkilatının, Aşıqlar Birliyinin fəaliyyəti təmin edilmişdir. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin 2015-ci il 29 mart tarixli “Naxçıvan Musiqi Kollecinin 40 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında” Sərəncamına əsasən, ötən il musiqi ocağının yubileyi muxtar respublikamızda geniş qeyd olunmuş, yerləşdiyi bina əsaslı şəkildə yenidən qurulmuşdur. Musiqinin inkişafına göstərilən qayğı Naxçıvan bəstəkarlarının yaradıcılıq imkanlarını da genişləndirmişdir. Onlar yaradılan şəraitdən istifadə edərək yeni əsərlər yazır, Azərbaycan musiqi sənətini dəyərli əsərlərlə zənginləşdirirlər.

Uşaqların istedadının üzə çıxarılmasında Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin 2010-cu il 19 aprel tarixli Sərəncamı ilə yaradılan Naxçıvan Dövlət Uşaq Filarmoniyasının da mühüm rolu vardır. Filarmoniyada xalq çalğı alətləri, kamera orkestrləri, mahnı və rəqs ansambli, xor kollektivi fəaliyyət göstərir.

Nazir demişdir ki, bu gün muxtar respublikada milli musiqimizin təbliği istiqamətində də mühüm tədbirlər

görülür. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin “Naxçıvan Muxtar Respublikasında Xalq yaradıcılığı günlərinin keçirilməsi haqqında” 2009-cu il 7 fevral tarixli Sərəncamından sonra Naxçıvan Aşıqlar Birliyi yaradılmışdır.

Muxtar respublikada fəaliyyət göstərən musiqi kollektivlərinin əməyi dövlətimiz tərəfindən daim yüksək qiymətləndirilir, səmərəli fəaliyyətlərinə görə musiqiçilərimiz Azərbaycan Respublikasının və Naxçıvan Muxtar Respublikasının fəxri adlarına, Prezident təqaüdü və mükafatlarına layiq görülür.

Əsl musiqinin məqsədi qəlbləri riqqətə gətirməkdir. Musiqi həm də insanları bir-birinə yaxınlaşdırmaq, doğmalaşdırmaq gücünə malikdir. Bu gün Azərbaycan musiqisi dünyanın qəbul etdiyi sənət nümunəsidir. Zaman dəyişir, zövqlər dəyişir, əsl musiqi isə əbədi yaşayır. Azərbaycan musiqisi bu gün böyük məhəbbətlə və ehtiramla sevilir, qorunur, yaşadılır və təbliğ edilir.

Sonra Milli Musiqi Gününə həsr olunmuş konsert olmuşdur.

Konsert proqramında Naxçıvan Dövlət Filarmoniyasının Kamera Orkestrinin, Xalq Çalğı Alətləri Or-

kestrinin ifalarında dahi Üzeyir Hacıbəyovun “Leyli və Məcnun” operasından “Müqəddimə”, “Koroğlu” operasından “Uvertürə”, “Rəqs” musiqiləri səsləndirilmişdir. Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əməkdar artistləri Elçin Nağıyevin, Hünər Əliyevin, gənc solist İlkin Abdullayevin ifalarında bəstəkarın “Sənsiz” romanı, “Qaragöz” mahnısı, “Arşın mal alan” operettasından “Əsgərin ariyası” oxunmuşdur. Milli Musiqi Gününə həsr olunmuş konsertdə xalq mahnıları da səsləndirilmişdir. Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əməkdar artisti Zülfiqar Mahmudov, solistlər Cəfər Tağıyev, Nərimin Hüseynova “Ay bəri bax”, “Azərbaycan maralı”, “Sevirəm səni” xalq mahnılarını və bəstəkar mahnılarını ifa etmişlər.

Konsertdə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əməkdar artisti Tural Bağirov, Aşiq Şirin Şirinzadə sazda “Ruhani”, “Şərili” aşıq havalarını ifa etmişlər.

Azərbaycan Respublikasının Əməkdar artisti Gülyanaq Fərzəliyevanın ifasında səslənən böyük bəstəkarımız Fikrət Əmirovun “Sevil” operasından “Sevilin ariyası”, Səid Rüstəmovun “Haralısan” mahnısı, gənc müğənni İlkin Abdullayevin səsləndirdiyi Süleyman Ələsgorovun “Vətənimdir” romanı alqışlarla qarşılanmışdır.

Konsert dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəyovun “Cəngi” musiqi əsəri ilə başa çatmışdır.

Qeyd edək ki, Milli Musiqi Günü münasibətilə muxtar respublikanın rayon mərkəzlərində, mədəniyyət və təhsil müəssisələrində də tədbirlər keçirilmiş, konsert proqramları təşkil edilmişdir.

Əli RZAYEV

ABŞ-ın Milvauki vilayətində “Şərq qapısı” qəzetinin 95-ci ildönümü münasibətilə hökumət bəyannaməsi qəbul edilmişdir

Amerikalı jurnalist və tədqiqatçı Peter Tase Naxçıvan Muxtar Respublikasının tarixi, abidələri, mədəniyyəti, müasir sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı dünyanın nüfuzlu mətbuat orqanlarında yazılarla çıxış edir. Həmçinin o, Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması istiqamətində də ardıcıl fəaliyyət göstərir.

Peter Tase Amerika Birləşmiş Ştatlarının Milvauki vilayətinin rəhbəri Kris Abeleyə “Şərq qapısı” qəzetinin 95-ci ildönümü münasibətilə rəsmi bəyannamə qəbul edilməsi haqqında müraciət etmişdir. Peter Tasenin bu müraciətini nəzərə alan ABŞ-ın Milvauki vilayətinin rəhbəri “Şərq qapısı” qəzetinin 95-ci ildönümü münasibətilə rəsmi bəyannamə qəbul etmişdir.

Hökumət bəyannaməsi

Azərbaycan Respublikası, Naxçıvan Muxtar Respublikasının “Şərq qapısı” qəzeti ölkədə olan ən yaxşı kütləvi informasiya vasitəsidir;

1990-cı ilin əvvəllərindən başlayaraq “Şərq qapısı” qəzeti ölkədə müstəqilliyin qurulmasına tərəfdar olmuş və dəstəklənmişdir;

“Şərq qapısı” qəzeti Naxçıvan Muxtar Respublikasına qarşı təbiiq olunmuş informasiya blokadasının azaldılmasında mühüm rol oynamışdır;

2000-ci ilin mart ayından başlayaraq “Şərq qapısı” qəzeti üçün yeni inkişaf mərhələsi başlamışdır;

22 iyul 2010-cu il tarixdən başlayaraq “Şərq qapısı” qəzetində yeniliklər təbiiq olunmuş və qəzetin rəngli nəşrinə başlanmışdır, hazırda qəzet həftədə beş dəfə nəşr edilir;

Bu məqsədlə mən, **Milvauki** dairəsinin rəhbəri **KRIS ABELE** Azərbaycanla Amerika Birləşmiş Ştatları arasında əlaqələri dəstəkləyən

“Şərq qapısı” qəzetinin 95-ci ildönümünü

təntənəli şəkildə qeyd edərək, bu ildönümü münasibəti ilə qəzetin təsisçisi, redaksiya heyəti və oxucularını təbrik edirəm.

Kris ABELE
Milvauki dairəsinin rəhbəri

Naxçıvan Muxtar Respublikası Səhiyyə Nazirliyi irsi qan xəstəliklərindən əziyyət çəkən və qan köçürülməsinə ehtiyacı olan digər xəstələrin müalicəsində istifadə olunmaq üçün qanvermə aksiyalarının təşkilini davam etdirir.

Könüllü qanvermə aksiyası keçirilib

Belə humanitar aksiyalardan biri sentyabrın 17-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti əməkdaşlarının iştirakı ilə Naxçıvan Diaqnostika-Müalicə Mərkəzində keçirilib.

Donorların müayinəsini və qan götürülməsini həyata keçirən qan bankının həkimi Məmməd Əli Həsənov ölkəmizdə qan köçürülməsinə ehtiyacı olan xəstələrin müalicəsinə göstərilən dövlət qayğısından, bu sahədə reallaşdırılan layihələrdən danışıb. Qeyd olunub ki, müasir təbabətdə həkimlərin əlində çoxlu müalicə vasitələri olmasına baxmayaraq, ən ağır vəziyyətlərdə xəstələrin həyatlarının xilas edilməsi üçün əvəzsiz rol oynayan canlı dərman donor qanıdır. Hemofiliya və talassemiya xəstələrinin müalicəsində qan komponentlərinin və preparatlarının istənilən vaxtda əlçatan olması çox vacibdir və donor qanına tələbatı artırır. Müxtəlif travma və yaralanmalar, mürəkkəb cərrahi əməliyyatlar və doğuşlar zamanı qan itirmələrdə, xroniki qanaxlıqda, qanın irsi və qazanılmış xəstəliklərində, onkoloji xəstəliklərdə, daxili orqanların müxtəlif xəstəliklərində qandan və ya qandan hazırlanmış preparatlardan geniş istifadə olunur. Bununla əlaqədar olan məsələlərin həllində qan donorluğunun, xüsusən təmənnəsiz donorluğun böyük əhəmiyyəti vardır. Muxtar respublikamızda da bu istiqamətdə tədbirlər ardıcıl olaraq həyata keçirilir.

Sonra xidmətin əməkdaşları “Sən də bir həyat ver” devizi altında qanvermə aksiyasına qoşulub. Əvvəlcə donorlardan arterial təzyiq, hepatit, QİÇS və digər yoluxucu xəstəliklərin müəyyən edilməsi üçün qan analizləri götürülərək testdən keçirilib. Bir neçə saat davam edən aksiyada 33 nəfər könüllü olaraq qan verib. Donorlardan götürülən 16 litr qanın qrupları müəyyən edilərək ikili və üçlü torbalarda mərkəzin qan bankına təhvil verilib. Hazırda qan bankında xəstələrə köçürülmək üçün kifayət qədər ehtiyat yaradılıb. Tələbatdan artıq donor qanından plazma hazırlanaraq qan bankında saxlanılacaqdır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası
Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidməti

Orda bir kənd var uzaqda
O kənd bizim kəndimizdir.
Gəzmək də, getmək də
O kənd bizim kəndimizdir.

Türk şairi Əhməd Kutsi Tecerin bu misraları Qurtuluş savaşından sonrakı Türkiyə Cümhuriyyətində Anadolu kəndlərinin inkişafına diqqət çəkmək məqsədilə yazılmışdır. Sonralar dillər əzbəri olacaq və nəğməyə çevriləcək bu misralarda həm də Türkiyənin ümumi inkişafının yalnız Anadolu kəndlərinin inkişafı ilə mümkün ola biləcəyinə işarə edilirdi.

Əslində, bu formul bütün ölkələr üçün keçərlidir. Hər bir ölkənin dayanıqlı inkişafı onun insanının torpağa, yurda bağlılığından ciddi şəkildə asılıdır. “Kitabi-Dədə Qorqud” dilində ifadə etsək, yalnız baxılan bağların bağ olmaq ehtimalı var. Məhz bu müdrik fikirlərin işığında ötən 20 il ərzində Naxçıvanda da əsas diqqət kəndlərin inkişafına, infrastrukturun müasirləşdirilməsinə, bununla da, kənd insanının doğma yurd yerlərinə bağlılığının təmin olunmasına yönəldilib.

Sovet dönməni görmüş və XX əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində Naxçıvanın yaşadığı çətinliklərin şahidi olmuş oxucularımıza yaxşı məlumdur ki, o dövrlərdə diqqətsizlik ucbatından neçə-neçə yurd yerlərimiz boşalmışdır. Sovetlər dönməsində bu diqqətsizlik kəndlərin bir çox hallarda məqsədli boşaldılmasına xidmət edirdi. XX əsrin 80-ci illərinin sonu, 90-cı illərinin əvvəllərində isə bu, yaranmış ümumi ictimai və iqtisadi böhrandan qaynaqlanırdı. Əgər ümummilli lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında bu prosesin qarşısının alınması istiqamətində islahatlar həyata keçirilməşəydi, sonrakı dövrdə muxtar respublikada bu siyasət davamlı və məqsədli şəkildə davam və inkişaf etdirilməşəydi, yəqin ki, bu gün çoxsaylı ucqar kəndlərimiz eyni taleyi yaşayacaqdı.

Bütün hallarda muxtar respublika ərazisində mövcud olan və olmuş yaşayış məskənləri bizim tariximizdir və onları unutmaq, onların haqqında bilgiyə sahib olmaq bizim milli kimlik borcumuzdur. Bu yazımızda Naxçıvanda bir zamanlar mövcud olmuş,

ötən əsrin 50-60-cı illərində məqsədli diqqətsizlik ucbatından insansız yurd yerinə çevrilmiş iki kəndin – Şahbuz rayonunun Zərnətin və Xınzırək kəndlərinin sorasına

Yurd yerlərimiz

Orda bir kənd var...

çıxdıq. Bu gün yaddaşlarda və qəlblərdə adı yaşayan bu kəndlər uca dağlar qoynunda, Biçənək kəndinin yaxınlığında yerləşən tarixi yurd yerlərimizdir. Naxçıvandan Batabat yaylağına doğru hərəkət edərkən gözəlliklərlə dolu səfalı təbiəti ilə Zərnətin yolun solundan, bəlkə də, ulu hunların izlərini hələ də özündə yaşadan Hunzirək-Xınzırək isə yolun sağından boylanaraq sanki bu yolların keşiyini çəkir. Bu yurd yerlərinin yerləşdiyi mövqə, insanların məskunlaşması üçün əlverişli təbii-coğrafi şərait burada tarixən insanların məskunlaşmasına şərait yaratmışdır.

1728-ci ilə aid İrəvan əyalətinin müfəssəl dəftərində Xınzırək bölgənin əsas kəndlərindən biri kimi qeyd edilmiş, hətta bir neçə kəndi birləşdirən nahiyələrdən biri Xınzırək nahiyəsi adlandırılmışdır. Xınzırək və Zərnətin həm də Kolanı türk tayfalarının Naxçıvanda məskunlaşdığı yurd yerlərimizdən biri olmuşdur.

AMEA-nın müxbir üzvü, mərhum alim Adil Bağirovun yazdığına görə, hətta XIX əsrin ikinci yarısında qonşu kəndlərdən, xüsusilə Biçənəkdən bir sıra ailələr qonşu Zərnətin və Xınzırək kəndlərinə köçmüşdür.

Mənbələrdən birində qeyd olunur ki, elektrifikasiya və yollar salınması adı altında Naxçıvanın bir sıra kiçik kəndləri ləğv edilərək əhalisinin mərkəzlərə köçürüldüyü vaxt Şahbuz rayonunda kolanlıların da yaşadığı kiçik kənd olan Xınzırək kəndi ləğv olunmuş və əhalisi, əsasən, qonşu Biçənək kəndində yerləşdirilmişdir. Güman etmək olar ki, sovet dövləti tərəfindən Xınzırək və Qaraboya kəndlərinin də ləğv edilməsi azərbaycanlılar əleyhinə yönəldilmiş tədbirlərdən idi.

Yuxarıda da qeyd etdiyimiz kimi, bu yolların keşiyini çəkən kəndlərdən biri Xınzırəkdirsə, digəri səfalı təbiəti, mehriban və

xeyirxah insanları ilə ad çıxarmış Zərnətdür. XX əsrin 50-ci illərində 30-35 evdən ibarət olan bu səfalı yurd yerimiz uca dağların qoynunda yerləşir. Bu kənddən baxanda Ba-

tabat gölləri ovuc içi kimi görünür. Bir zamanlar insanlar bu kəndin Tamam bulağından, Qaya bulağından, Qamışlı bulağından su içiblər, Misirxan babanın (Misirxan İsayev) balabanının səsinə feyzyab olublar, İman kişinin (İman Quliyev) tulununun sədaləri altında qol götürüb oynayıblar.

Zərnətin böyüyüb boya-başa çatmış, tanınmış dialektoloq-alim, şair Əbülfəz Muxtaroğlu ötən günlərin xatirələrindən söz açaraq bizi də bir anlıq o zamanlara aparır. Deyir ki, yaz-yay aylarında Zərnətinə gələn qonaqlar Qaya bulağından axan suyun səsinə və gözəlliyinə doymazdılar, ən dəyərli qonaqlarına da məhz bu bulağın suyundan içirdirdi zərnətinlilər. Tamam bulağının gözəlliyi və el arasında yayılmış əfsanəsi isə tamam başqa aləmdir:

Kəndimizdə bir bulaq var.

Adı Tamam bulağıdır.

Onun üstə kölgə salan.

Bir söyüdü budağıdır.

Tamam adlı bir qız qazmış

Gördüyümüz bu bulağı.

Sevgilisi Zakir isə

Yerə sancıb bir budağı.

Demişdi ki, əziz Tamam.

Qoy yadigar qalsın bizdən.

Bu bir bulaq, bu bir budaq.

Bizim təmiz eşqimizdən.

(Ə.Muxtaroğlu “Yadigar”)

Zərnətinlilər həm də sağlamlıqları ilə seçilmişlər. Bu, bir tərəfdən yurd yerinin səfalı təbiətindən qaynaqlanırdısa, digər tərəfdən bu dağlarda hər çiçəyin, hər otun sirtini bilən, türkçarəyə – türkən təbabət çarəsinə dərin bələd olan ağbırəclərimizin sayəsində olmuşdur. “Bir Gülənbər nənə var idi, biçənəklərdə bitən hər gülün, hər çiçəyin xeyrini bilərdi, böyükdən-küçüyə hər kəsi

müalicə edərdi”, – deyir Əbülfəz müəllim. Zərnətin nənə isə Zərnətin kəndi ətrafında olan bütün yabanı bitkilərin yerini, harada bitdiyini, nə zaman yetişdiyini əzbərdən bilərdi.

Kənddə hər kəs eli ilə, tayfası ilə tanırdı. Kolanlılar, Qədimlilər, Quluşağı, Paşausağı elləri bu yurd yerini özlərinə məskən seçmişdilər.

Zərnətinin dünənindən danışarkən dərin bir köks ötürür Əbülfəz müəllim. Deyir ki, XX əsrin 50-ci illərinin sonlarında kənd baxımsız vəziyyətə qaldı, sonralar Qaraqonuş adına Zərnətin kolxozu Biçənək kəndindəki “Qırmızı Oktyabr” kolxozu ilə birləşdirildi. Bundan sonra isə zərnətinlilər Biçənəyə, Məzrəyə, Vayxıra, hətta Bərdə rayonunun Qaraqoyunlu kəndinə köç etdilər.

Bir zamanlar otlaqlarında qoyun-quzu otlayan, bərkətli əkin sahələrində taxıl və kartof bitən, evlərində ocaqları yanan, uzaqdan gələn insanların qoynuna üz tutduğu səfalı kəndlərimizdən biri olan Zərnətin beləcə kimsəsiz yurd yerinə çevrildi.

Zərnətin və Xınzırək ətrafındakı kəndlər – Biçənək, Ağbulaq, Gömür, Aşağı Qışlaq, Yuxarı Qışlaq və başqa kəndlər bu gün öz inkişafının ən yüksək mərhələsinə yaşamaqdadır. Muxtar respublikamızda son 20 ildə həyata keçirilən möhtəşəm quruculuq işlərindən bu kəndlərin hər biri öz payını alıb. Bu yaşayış məntəqələrində məktəblər, həkim ambulatoriyaları, kənd və xidmət mərkəzləri tikilib, yollar abadlaşdırılıb, kəndlər fasiləsiz elektrik enerjisi, təbii qazla təmin olunub. Sadaladığımız kəndlərin hər birinin inkişafı, şəxsiz ki, qüdrətli Azərbaycanın ümumi inkişafı ilə vəhdət təşkil edir. Blokada şəraitində reallaşdırılan Naxçıvan intibahından öz payını alan bu kəndlər kimi, inanırıq ki, bir gün tarixi yurd yerlərimiz olan Zərnətin və Xınzırək də öz payını alacaq, bu kəndlər qədim tarixi və səfalı təbiəti ilə nəinki yerli sakinlər üçün, eləcə də muxtar respublikamıza gələn qonaqlar üçün cazibədar bir guşəyə çevriləcəkdir.

Elnur KƏLBİZADƏ

Tender elanı

İkinci Azərbaycan Kənd İnvestisiya Layihəsinin Naxçıvan Regional Əməliyyatlar Ofisinin əhatə etdiyi Babək rayonunun Məzrə icmasının tender komissiyası icma qrupunun hazırladığı “Yolun təmiri” adlı layihənin icrası məqsədilə keçirilən tenderdə iştirak etmək iddiasında olan bütün hüquqi

və fiziki şəxsləri əməkdaşlığa dəvət edir. Tender komissiyasına aşağıdakı sənədlər təqdim olunmalıdır:
* Marağ məktubu
* Nizamnamə
* Maddi-texniki baza və insan resursları barədə məlumat

* Son 3 ildə infrastruktur tipli layihələrdə iş təcrübəsinin olması
Qeyd olunmuş sənədlər toplusunu 27 sentyabr 2016-cı il, saat 18⁰⁰-a kimi tender komissiyasına təqdim etmək lazımdır.

Babək rayonu, Məzrə kəndi, tender komissiyası icma qrupunun sədri Abdulla Həsənov
Əlaqə telefonu: (070) 958-33-52

Bildiriş

“Saraq” İstehsalat Məmulatları Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin (VÖEN-0200001501) hüquqi adı dəyişdirilərək “Barama” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinə çevrilir.

İmizdir

Rüstəmov Elnur Salman oğlunun adına verilmiş SQ-0018043 nömrəli hərbi vəsiqə itdiyindən etibarsız sayılır.

ŞƏRQ qapısı

Baş redaktor:
TURAL SƏFƏROV

Ünvan: AZ-7000,
Naxçıvan şəhəri, “Təbriz” küçəsi 1.
Telefonlar: Məsul katib: 545-62-47
Şöbələr: 545-81-44, 545-51-18
Müxbirlər: 545-75-21, Faks: 544-52-52
E-mail: serqqapisi@nakhchivan.az

Qeydiyyat №: 575
Əlyazmalara cavab verilmir
və onlar geri qaytarılmır

Nömrəyə məsul: Rauf Əliyev
Qəzet redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib və Əcəmi NPB-də ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.
Tiraj: 1050. Sifariş № 701